

Uitwerking

Hoor van God je bestemming: waarom ben ik er?

Paul Waterval

De Bijbelstudie eindigt met de zin: je identiteit is de motor van je praktische leven, je bestemming. Dat klinkt misschien wat cryptisch, maar ik bedoel daarmee: wie je bent, bepaalt voor een groot deel waarom je er bent en wat je gaat doen. Daarbij is je zelfbeeld dus heel erg belangrijk. Als je je een mislukking voelt, zul je meestal ook mislukken. Zie je jezelf als een vechter, dan zul je overwinningen behalen.

Daarom is het zo belangrijk dat ons zelfbeeld in overeenstemming is met de werkelijkheid. En dan bedoel ik Gods werkelijkheid. Wie Christus heeft leren kennen, *is* namelijk een nieuwe schepping, *is* een kind van God, *is* een tempel van de heilige Geest, *is* een burger van het hemels koninkrijk. God heeft een nieuwe werkelijkheid geschapen, met nieuwe feiten. Daar moeten we van uitgaan. Toegepast op 1 Petrus 2:9-10 betekent dit: we *zijn* een uitverkoren geslacht, we *zijn* een koninkrijk van priesters, we *zijn* een heilige natie, we *zijn* een volk dat God Zich verworven heeft. Dat is Gods nieuwe werkelijkheid. En vanuit die werkelijkheid spreekt Hij ons aan op onze verantwoordelijkheid, op wat we moeten doen om aan die werkelijkheid te beantwoorden. En dat is ons bestemming, dat is het doel waarom we er zijn. Nou, ook die wijst Petrus in vers 9 heel duidelijk aan. Wij zijn er namelijk om de grote daden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht.

Gods grote daden verkondigen

Verkondigen is: proclameren, bekendmaken, doorgeven. Bedoel ik dan: tijdens een speciale actie, met een megafoon of vanaf een zeepkist? Hoeft niet, mag wel, niet altijd haalbaar of verstandig, maar soms misschien ook de beste manier. De wijze waarop je Gods grote daden verkondigt, mag variëren al naar gelang de situatie en de mogelijkheden.

Wie Christus heeft leren kennen

- *is* een nieuwe schepping
- *is* een kind van God
- *is* een tempel van de heilige Geest
- *is* een burger van het hemels koninkrijk

Maar de kern van verkondigen is en blijft: bekendmaken, vertellen aan hen die nog niet op de hoogte zijn. Dat is wat we hebben te doen, wat God van ons verwacht. En het maakt dus meteen duidelijk dat we er als gemeente van Christus niet voor onszelf zijn. Onze bestemming is extern gericht, op buiten, op hen die het nog niet weten. Eigenlijk gaat het dan dus om wat we noemen: 'missionaire kerk zijn'. Dat thema lijkt een beetje een hype te worden in onze kerken, zozeer dat sommigen al zeggen: laat maar zitten, eerst maar eens binnenshuis de zaak op orde brengen voor we naar buiten gaan om te evangeliseren. Ikzelf denk: laat dit maar een hype worden en een heel grote, zo groot dat die nooit meer weggaat en we voorgoed beseffen dat we geen kerk zijn als we niet missionair zijn. Petrus zegt het heel duidelijk: we zijn er niet voor onszelf, maar voor de verkondiging van Gods grote daden.

Grote daden. Zo vertaalt de NBV het, net als de vertaling van 1951. Eigenlijk is dat niet zo'n gelukkige vertaling, want er staat letterlijk in het Grieks: 'kwaliteiten' of 'eigenschappen' of 'deugden' (zo geeft de Statenvertaling het weer). En dat is meer dan alleen maar Gods grote daden van verlossing: kruis en opstanding. Dat omvat ook zijn wijsheid, zijn goedheid, zijn heerlijkheid, zijn genade, kortom: wie Hij is.

Wie wij zijn, door Gods goedheid, brengt ons ertoe dat we mogen vertellen over wie God is en wat Hij voor ons gedaan heeft. En dat moet heel de wereld weten. Daarin blijven de zondagse erediensten heel belangrijk. Want daar klinkt week in, week uit de lof op Gods naam en worden zijn uitmuntende liefde en goedheid bekendgemaakt. De eredienst functioneert wat dat betreft als een vuur van waaruit het licht en de warmte van het evangelie zich verspreidt in onze omgeving. Zo werkt het al vele eeuwen lang en – daarvan ben ik overtuigd – zo zal het ook in de toekomst blijven werken. Mensen die oprecht op zoek gaan naar licht en warmte in hun leven, die zullen in de zondagse erediensten een vuur zien branden en erop afkomen. Als we tenminste de deuren niet op slot doen (wat soms letterlijk gebeurt!). Maar daarnaast is het ook de bedoeling dat wij allemaal fakkeldragers worden, door zelf als het ware in brand gestoken het vuur met ons mee te nemen naar anderen toe.

Machtige boodschap

En wat een machtige boodschap mogen we dan doorgeven! Je mag vertellen van de overgang van donker naar licht. Want dat is wat God doet in mensenlevens: Hij verdrijft het duister van de zonde, de schuld, de onzekerheid en de wanhoop. Hij doet voorgoed het licht aan in je leven. Paulus zegt: 'Ontwaak uit uw slaap, sta op uit de dood, en Christus zal over u stralen' (Ef. 5:14). Als je God hebt leren kennen en naar Hem gaat luisteren, gaat er een lamp branden die nooit meer uitgaat. Zo heb ik het tenminste zelf ervaren. Ik hoefde niet meer rond te tasten in het donker. Ik leerde mijn ware ik ontdekken. Door het licht van het evangelie begon ik ook goed te zien hoe donker het vroeger in mijn leven was. Ik leerde mijn plek onder de zon te begrijpen, te midden van al die miljarden andere mensen en midden in de geschiedenis waarin al zoveel gebeurd is en nog zoveel zal gebeuren. In zijn ontmoeting met koning Agrippa geeft Paulus door wat de Heer Jezus over die overgang van donker en licht gezegd had toen Hij hem stilzette op de weg naar Damascus. 'Ik zal je beschermen tegen je eigen volk en tegen de heidenen, naar wie ik je uitzend om hun de ogen te openen, zodat ze zich van de duisternis naar het licht keren, en van de macht van Satan naar God' (Hand. 26:18). De bekering is als de wisseling van dag en nacht. Wij zijn geschapen voor het daglicht, om te leven met en voor Christus, het licht van de wereld.

Persoonlijk getuigenis

Vanzelfsprekend mag het dan ook gaan over wat er met uzelf gebeurd is. Het gaat namelijk om Hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht. Kunt u daarvan vertellen? Ik bedoel niet hoe spectaculair dat bij u verliep, want zo is het bij u misschien helemaal niet gegaan. Nee, ik bedoel of u wat kunt vertellen over wat dat wonderbaarlijke licht voor u inhoudt, en wat het verschil is met het leven in het donker zonder God. Zo'n persoonlijk getuigenis hoort bij het verkondigen van Gods grote daden. Dat heeft niets te maken met de mens in het middelpunt zetten of zo. Want ook in het verhaal over hoe het met u gegaan is, moet God alle eer krijgen. Het gaat er ook niet om dat ervaring belangrijker zou zijn dan geloof. Nee, maar ervaring hoort wel bij geloof. Paulus zegt in Romeinen 1:16: 'Voor dit evangelie schaam ik mij niet, want het is Gods reddende kracht voor allen die geloven.' Als het evangelie een reddende kracht is, dan moet er toch ook iets van te merken zijn dat de duisternis in je leven verdwijnt en

dat het licht aangaat. Ervaring volgt op geloof. Wie op God vertrouwt, zal proeven hoe goed Hij is. De psalmdichters getuigen daar voortdurend van.

Eretitels

- uitverkoren geslacht
- koninkrijk van priesters
- heilige natie
- Gods volk

Natuurlijk: wie alleen op ervaring uit is, is gevaarlijk bezig. Ervaring die niet voortkomt uit het leven met God en niet overeenkomt met zijn Woord, is drijfzand. Het is nergens op gebaseerd, behalve op een allerindividueelst gevoel. Maar geloof kan ook niet zonder ervaring. Als je denkt dat je christen bent, maar tegelijk nooit iets ervaart van God en van zijn werk in jou en in deze wereld, dan klopt er iets niet. Dan kun je ook niet op een overtuigende manier evangeliseren. Want mensen hebben er recht op van jou te horen waarom die grote daden van God ook voor jou het verschil maken. Ze willen van je horen of het werkt. En de vraag ‘of het werkt’ is echt niet alleen iets van deze tijd, maar ook van vroeger. Let maar eens op hoe vaak in de Heidelbergse Catechismus de vraag gesteld wordt: ‘Wat hebt u eraan dat u dit gelooft?’ In de belijdenisgeschriften komt ook de ervaring aan het woord. En dat is ook niet raar, want als het evangelie iets waard is, zal het zich ook in ons leven bewijzen. Aan alleen maar theoretische verhalen heeft niemand behoefte. Laat je hart spreken over wie God voor jou is. Dat raakt mensen.

Eretitels

Ik wil onze bestemming – Gods grote daden verkondigen – nog even kort belichten vanuit die eretitels die al de revue passeerden in de *Bijbelstudie*. Want elke van deze titels mogen we verbinden met die bestemming. Ze werpen er namelijk elk hun eigen licht op.

We zijn een uitverkoren geslacht om Gods grote daden te verkondigen.

Uitverkiezing heeft alles met verkondiging te maken. Met dat doel zijn we uitverkoren.

Uitverkiezing is in de Bijbel geen theologisch probleem, laat staan iets waarvan je wakker zou moeten liggen, maar het is het diepste niveau van de roeping tot onze bestemming. In Efeziërs 1 zagen we al dat we zijn uitgekozen om voor God heilig en zuiver te zijn. Maar dus ook om Gods grote daden te verkondigen. Loop dus je bestemming niet mis en doe daaraan mee. Maak Christus bekend in je spreken, je doen, je laten. Want met dat doel is Gods liefdevolle keus op jou gevallen.

We zijn ook een koninkrijk van priesters om Gods grote daden te verkondigen.

Verkondigen is ook priesterwerk. In het Oude Testament hadden de priesters ook al een verbale taak: ze moesten onderwijs geven in de betekenis van Gods wet. Maar verkondigen past ook helemaal bij het beeld van de bruggenbouwer dat ik noemde. Want hoe kun je voor mensen een brug vormen naar God toe als je ze niet over God vertelt en over zijn grote daden? Ik zei het al: als koninkrijk van priesters mogen we mensen introduceren bij onze koning. Dat is onze plicht, maar vooral ook een prachtig voorrecht. Hebt u wel eens iemand bij Christus mogen brengen? Het is geweldig als je dat mag doen. En in essentie ook helemaal niet zo ingewikkeld als het lijkt. Want je zegt eigenlijk: kom en kijk, zie wie onze koning is en hoe goed Hij voor ons is. Hij wil

ook jouw God zijn. Wat heb je dan veel te vertellen! Op je werk, op het terrasje, over de schutting, tegen Piet en Marjanne, maar ook tegen Ahmed, Krishna en Pedro.

We zijn ook een *heilige natie om Gods grote daden te verkondigen*.

We zagen dat 'heilig leven' vooral te maken heeft met net als God rechtvaardig en genadig omgaan met mensen. Nou, zo moeten we dus ook het evangelie verkondigen: rechtvaardig en genadig. Rechtvaardig wil dan zeggen: duidelijk en eerlijk, zonder iets af te doen van Gods wil en de scherpe kantjes daarvan, dus inclusief de boodschap over bekering, zonde, schuld en oordeel. En genadig wil zeggen: het kruis en de vergeving centraal, geduldig, liefdevol en vriendelijk, zonder veroordeling, zonder opgeheven vingertje, niet tegenover maar naast mensen, van hart tot hart, kwetsbaar, nederig en zachtmoedig.

Moet de verkondiging altijd in een lange preek of mag het misschien ook zingend?

Natuurlijk! Zing het, neurie het, fluister het. Als het maar evangelie is. En dan denk ik dat er vele manieren zijn, vele kanalen waarop het evangelie mag klinken, waarop de grote daden van God verkondigd mogen worden.

Evangeliseren als gemeenschap

Ten slotte, we mogen *Gods grote daden ook verkondigen als Gods volk*, wat we eerst niet waren. Ooit waren we los zand. Nu niet meer. Nu zijn we een gemeenschap. Dat moeten we uitbuiten, ook bij het verkondigen van Gods grote daden. Ik bedoel: evangeliseren kun je niet in je eentje, los van de gemeente. Dat doe je samen. Ga dus niet geïsoleerd te werk. Wissel ervaringen in het verkondigen uit. Oefen evangelisatiegesprekken met elkaar. En als je eenmaal in contact bent met mensen die geïnteresseerd zijn, laat ze dan ook volop kennismaken met het leven van de gemeente, in al zijn diversiteit. Scherm ze niet te zeer af van de kerkdiensten door te denken dat ze het toch wel niet zullen snappen. Houd in de gemeente geen deuren dicht, maar wees transparant en uitnodigend. Laat ze iets zien van hoe de voet samenwerkt met de hand en de oor met het oog. Natuurlijk heeft dat het risico dat ze misschien ook zien hoe christenen elkaar de oren wassen, maar ze lopen ook de kans te zien hoe men elkaars voeten wast. Hoe leeft Jezus Christus door zijn Geest te midden van zijn volk? Daar is heel wat concreets van te zien en te horen. Laat mensen daarin delen. Want ook zo leren ze Christus kennen.

Ziet u? Onze uitverkiezing, onze heilige aparte status, onze begenadiging, ons eigendomsvolk van God zijn – kortom, onze identiteit – het staat allemaal in dienst van onze bestemming, het bekendmaken van Gods heerlijke reputatie. Als je dat ziet en dat gaat doen, dan zul je merken: Gods antwoorden kloppen!

Verwerking

1 Lezen: 1 Petrus 2:9-10

De leer van de uitverkiezing is voor mij...

a een ingewikkelde vraag

b een bron van vreugde

c

- Laat ieder deze zin aanvullen op een vel papier.
- Wissel de antwoorden met elkaar uit.
- Bespreek met elkaar de vraag: wat betekent 'het wonderbaarlijke licht' voor u?

2 Gaan bij u de kerkdeuren dicht (of zelfs op slot) als de dienst begonnen is? Zo ja, wat vindt u daarvan?

3 Hebt u wel eens iemand bij Christus mogen brengen? Zo ja, wat heeft dat voor uw geloofsleven betekend?

Laat één of twee leden uit de groep hierover vertellen. Laat de andere leden vragen stellen. Ontdek en benoem het werk van Gods Geest hierin.

4 Stellingen

- 1 Een kerk die niet echt missionair wil zijn, is geen kerk.
- 2 Kennissen/vrienden uitnodigen om mee naar de kerk te gaan is riskant, want:
a het zou wel eens een enorme afknapper voor ze kunnen worden;
b het kan onze onderlinge relatie verpesten.
- 3 Als geloofsgetuigenissen voldoen aan de voorwaarde dat ze God eren en de gemeente opbouwen, moeten ze een plek kunnen krijgen in de eredienst. Het gaat immers niet alleen om de klank van Gods Woord, maar ook om de weerklank in ons hart.
- 4 Het oefenen van evangelisatiegesprekken heeft geen zin, want dat is alleen maar droogzwemmen. Als je niet bereid bent het echt te doen, zul je het nooit leren.
- 5 Ik heb liever een priester, dan dat ik er zelf een ben.

Mogelijke werkvormen bij bovenstaande stellingen:

- Schrijf één van de stellingen op een bord of een vel papier. Laat leden van de groep hun mening en reactie hierop geven en schrijf die eronder. Rangschik verwante opmerkingen naar onderwerp om te bespreken. Bespreek dit vervolgens met elkaar.
- Probeer met elkaar een tegenovergestelde stelling te formuleren.
- Driehoeksdiscussie (zie onder verwerking bij de *Bijbelstudie*, pag. 8 onderaan).
- Vorm kleine groepjes en laat elk groepje één stelling bespreken. Ieder groepje geeft een samenvatting van het besprokene.
- Openwanddiscussie:
Schrijf de stellingen op afzonderlijke vellen papier. Laat iedereen zijn mening of zijn reactie op wat een ander schrijft eronder schrijven. Bespreek daarna met elkaar wat er geschreven is.
- Stickerparade (een variatie op de openwanddiscussie):
Schrijf de stellingen op afzonderlijke vellen papier.

Laat iedereen een rode (niet mee eens) of groene (mee eens) sticker erbij plakken.
Bespreek daarna de stellingen.

Zie ook de letterlijke tekst van de bespreking van het thema op de Bondsdag op
www.bijbelstudiebond.nl.